

пові дискусії, аналіз конкретних ситуацій, динамічні пари, конференції, ролеві та ділові ігри, відео метод, мультімедіа, т.ін.), які б сприяли підвищенню інтенсифікації, ефективності, інноваціям, якості та результативності процесу навчання у ВНЗі. Одним зі сприятливих факторів є творчі завдання, які дуже подобаються студентам, допомагають розкриттю їх здібностей і талантів.

Білик Т. О., канд. екон. наук, ст. викладач,
Савіна С. С., канд. екон. наук, доц.,
кафедра економіко-математичного моделювання

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЦИКЛУ ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНИХ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМЕТРИКА» ЯК ЗДІЙСНЕННЯ ЦІЛІСНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Сучасне суспільство висуває все більш високі вимоги до майбутніх спеціалістів: вміння нестандартно мислити; здатність знаходити шляхи та способи розв'язування нових задач; наявність здібностей, щодо аналізу наслідків своєї діяльності, як для себе, так і для оточуючого середовища, тощо. Разом з тим, у деяких випадках, сучасні тенденції розвитку суспільних відносин негативно впливають на формування цінностей особистості, що приводить до помилкового ставлення студентів стосовно необхідності отримувати якісні знання. Тому, важливе місце у навчальному процесі слід приділяти мотивації пізнавальної діяльності студентів.

Метою вивчення дисципліни «Економетрика» є формування знань щодо методології та інструментарію побудови та адекватного використання різних типів економетричних моделей і методів на макро- і мікрорівні, умінь використовувати відповідний математичний апарат у розв'язанні управлінських економічних задач та проблем. Відповідно до поставленої мети, протягом вивчення курсу економетрики, проводиться ряд лабораторних робіт, виконання яких дозволяє студентам самостійно провести всі етапи побудови та аналізу економетричних моделей (постановку задачі, ідентифікацію змінних, специфікацію, параметризацію та верифікацію моделі, її аналіз і застосування) та оцінити необхідність використання моделей при вирішенні певних економічних питань. Тематичний план дисципліни «Економетрика» містить

чотири лабораторні роботи: «Побудова множинної лінійної моделі», «Тестування регресорів моделі на наявність мультиколінеарності», «Тестування залишків моделі на наявність гетероскедастичності» і «Тестування залишків моделі на наявність автокореляції».

З метою пошуків нових методів підвищення мотивації студентів до систематичного навчання та розвитку творчого мислення, викладачами кафедри економіко-математичного моделювання, при вивченні дисципліни «Економетрика» застосовується наступний підхід до виконання, передбаченого програмою, циклу лабораторних робіт. Лабораторні роботи з економетрики носять суто прикладний характер. Для проведення обчислень у завданнях лабораторних робіт використовуються не штучно створені масиви, а реальні статистичні дані. Студенти різних спеціальностей розглядають, відповідно, моделі, що мають безпосереднє відношення до їх майбутньої професійної діяльності. Так, наприклад, студенти факультету управління персоналом та маркетингу можуть дослідити залежність між продуктивністю праці та стажем роботи, віком, кваліфікацією, рівнем мотивації певного робітника, або оцінити ефективність рекламної кампанії на основі залежності між об'ємами продажу продукції та витратами на рекламу. Студенти фінансового факультету можуть побудувати та дослідити економетричну модель залежності чистого прибутку підприємства від прямих факторів (доходи та витрати) і непрямих (обсяг активів підприємства, джерела їх фінансування тощо); вивчити залежність розміру витрат на виробництво від об'єму виробленої продукції, витрат на сировину та інших чинників; розглянути вплив капітальних інвестицій, темпів розвитку виробництва, рівня цін, доходів домогосподарств на ВВП тощо. Подібний підхід дозволяє збільшити зацікавленість студентів у якісному вивченні курсу «Економетрика», та відповідно, збільшує рівень мотивації до навчання.

Цикл лабораторних робіт побудовано таким чином, щоб кожен з чотирьох лабораторних робіт можна було розглядати як окрему економічну задачу, що дозволяє оцінити рівень її виконання студентами, незалежно від результатів виконання інших видів робіт, тобто, студент не втрачає можливості отримати найвищі бали за ті роботи, які якісно виконані та вчасно захищені. З іншого боку, лабораторні роботи разом утворюють єдине комплексне вирішення визначеної економічної проблеми, і проведення їх, як цілісного дослідження, стимулює студентів до систематичного вивчення матеріалу та виконання практичних зав-

дань, формує розуміння студентами взаємозв'язку між окремими етапами побудови економетричних моделей, дозволяє провести загальний аналіз виконаного комплексу робіт та усвідомити доцільність використання певних економетричних методів при вирішенні широкого спектру економічних проблем.

Використання наведеного підходу здійснює головну мету застосування такої організаційної форми навчання, як проведення лабораторних робіт — інтеграцію теоретико-методологічних знань з практичними навичками в умовах, достатньо наближених до професійної діяльності студентів, і, разом з тим, підтримує на досить високому рівні мотивацію пізнавальної діяльності студентів, протягом проведення всього циклу робіт. Отримання таких навичок проведення досліджень формує у майбутніх фахівців вміння глибоко аналізувати та використовувати системний підхід до розв'язання будь-яких проблем, надає можливість застосовувати отримані знання у процесі навчання при написанні курсових та дипломних робіт і подальшій професійній діяльності.

Вітлінський В. В., д-р екон. наук, проф., зав. кафедри
Піскунова О. В., канд. техн. наук, доц,
Скіцько В. І., канд. екон. наук, ст. викладач,
кафедра економіко-математичного моделювання

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НОРМАТИВНИХ ДИСЦИПЛІН МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ (НА ПРИКЛАДІ ДИСЦИПЛІНИ «МАТЕМАТИЧНІ МОДЕЛІ ТА МЕТОДИ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ»)

Завдання щодо підготовки висококваліфікованих фахівців-економістів, компетентність яких відповідала би потребам і викликам сучасної економіки знань, що стоїть на сьогодні перед науково-педагогічним колективом КНЕУ, вимагає, зокрема, вдосконалення організації аудиторної роботи студентів, застосування у навчанні сучасних технологій і методів активізації навчального процесу. Особливе місце в удосконаленні навчального процесу займає раціональна організація аудиторної роботи студентів, що навчаються на магістерському рівні, оскільки тут ми маємо справу з особистостями, які вже сформувались, мають певний досвід на-